

Czas na ferie – wybrane atrakcje Gminy Ujszoły:

1. Źródła siarkowodorowe w Złatnej (na „Szklanym Szlaku”),

Lokalizacja: Złatna Huta.

<https://goo.gl/maps/KnFzMRQS3SMne6Tf8>

Klimatyczne miejsce w dolinie potoku o nazwie „Śmierzący Potok”. Dolina potoku rozdziela dwa przysiółki: Hutę i Cerłę. Źródło zadaszone. W środku wiaty zamontowana figurka Matki Boskiej z Potoka. Lokalny kult. Dostępne ławeczki. Na zewnątrz stoły i miejsce odpoczynku. Woda w źródle została poddana analizie. O jej składzie informuje tablica zamontowana przed wiatą.

Miejsce znajduje się na „Szklanym Szlaku” utworzonym z inicjatywy Gminy Ujszoły. Warto odwiedzić.

2. Ruiny huty szkła w Złatnej Hucie (na „Szklanym Szlaku”),

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/WNwDX91o4teQP7o4A>

W latach 1815-1819 z inicjatywy hrabiego Adama Wielopolskiego, właściciela dóbr żywieckich, propagatora rozwoju przemysłu, w przysiółku powstała huta szkła. Pion techniczny stanowili hutnicy sprowadzeni z Moraw i Czech. W tym czasie funkcjonują dwa piece hutnicze. Obecnie ruiny pierwszego prymitywnego pieca komorowego, opalanego węglem drzewnym znajdują się po lewej stronie czarnego szlaku

turystycznego na Halę Rysiankę. Główna hala produkcyjna miała wymiary 30 x 15 m (szczątkowe ruiny można oglądać jeszcze powyżej kamiennego krzyża). Tutaj też był zlokalizowany drugi piec hutniczy. Ponadto w skład kompleksu przemysłowego wchodziły tartak, duży dom parterowy oraz 5 domków dla robotników. Prace pomocnicze, podstawowe roboty budowlane a także transport surowca i drewna opałowego – wykonują miejscowi górale. Produktem finalnym są naczynia szklane, szkło okienne, szkło użytkowe (białe i zielone), naczynia liturgiczne oraz figurki. Rynki zbytu to przede wszystkim Galicja, Śląsk i Węgry. Piece opalane były węglem drzewnym. Likwidacja huty nastąpiła w latach 1871 – 1875 ze względu na nieopłacalność produkcji i wyczerpanie się zasobów drewna w okolicy. Ostatnim zarządcą była Anda Koln – zwana dobrodusznie przez miejscowych „Panią Matką”. Przydomek prawdopodobnie odzwierciedlał empatię kobiety oraz jej zaangażowanie w niesienie pomocy góralom.

3. Trasa spacerowa „Dzwony Kościelca” w Złatnej Hucie,

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/rdGRLQocCT1cqmiw9>

Początek trasy na przystanku autobusowym w lokalizacji „Kuflówka” (Złatna-Huta). Łatwa oznakowana trasa spacerowa o długości ok. 4, 26 km. Poprowadzona malowniczymi dolinami potoków Stara Piła i Kościelec. Ze wzniesieniem Kościelec (846 m),

który trawersuje trasa, związana jest legenda o zburzonym mieście, z którego pozostał tylko kościół wraz z okazałą wieżą. Dzwony świątyni odzywają się w Wigilię Bożego Narodzenia oraz na wiosnę podczas mszy rezurekcyjnej.

4. Budynek zabytkowej leśniczówki w Złatnej (na „Szklanym szlaku”),
Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/RcaEtRsp4Gs27uUx7>

Zabytkowy budynek leśniczówki z 2 połowy XIX wieku. Wzniesiony według projektu Karola Pietschki, wzorowany na architekturze tyrolskiej. Stylem odwołuje się do tradycyjnej willei typu szwajcarskiego. Wpisany do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego. Wokół okazałe lipy, będące pomnikami przyrody. Obecnie budynek zamieszkały przez osoby prywatne. Brak możliwości zwiedzania wewnątrz.

5. Kapliczka pod wezwaniem Św. Michała Archanioła w przysiółku Zapolanka -Lory,
Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/ht9oC3Qotqf4cqSb7>

Ciekawy obiekt sakralny z przełomu XX i XXI wieku. W pogodne dni światło wpadające do wnętrza kapliczki pięknie oświetla ołtarz i ściany boczne, ozdobione szeregiem świętych obrazów. W części górnej taras - miniatura chóru. Strone, skrzypiące drewniane schody zbudowane przez lokalnych stolarzy podkreślają ludowy rodowód kapliczki. Warto tu zajrzeć.

6. Ścieżka spacerowo-dydaktyczna nad potokiem Bystra – w Ujsołach,
Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/Cp11WeMiUfQXbpJ58>

Niespełna kilometrowy odcinek trasy spacerowo-rowerowej wzdłuż potoku Bystra. Po drodze mała infrastruktura turystyczna w postaci ławeczek. Sztuczne progi wodne. Tablice z opisami fauny nadrzecznej.

7. Ścieżka spacerowo-dydaktyczna nad rzeką Cicha w Ujsołach,
Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/QR5prhnZvNDW7eeVA>

Ścieżka rowerowo-spacerowa z wyznaczonym miejscem rekreacji i odpoczynku, w tym zadana wiat, stacjonarny zestaw narzędzi do szybkiej naprawy rowerów. Ławeczka regionalna. Po drodze cokoły poświęcone autorom tekstów literackich związanych

z Gminą Ujsoły (Wawrzyniec Hubka, Wawrzyniec Miesiączek). Inne ciekawostki.

8. Osada Pasterska w Soblówce,

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/1pMHRpuvMxAPA94h8>

Obiekt znajduje się w gminie Ujsoły, w sołectwie Soblówka, na Polanie Sporkowej, w pobliżu Kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Serca NMP. Powstała dzięki środkom finansowym w ramach mikroprojektu pn. „Na szlaku kultur pogranicza” w partnerstwie Gminy Ujsoły z Obec Zakamenne (Słowacja). W skład tej atrakcji wchodzi: scena plenerowa pod zadaszeniem, dwie wiaty oraz szałas pasterski tzw.

bacówka. Ten ostatni jest wyposażony w sprzęty i zaplecze do wykonywania serów owczych w postaci białego bunca, wędzonych oscypków, bryndzy i redykołek. Pomieszczenie to w sposób szczególny hołduje pracy baców i juhasów wypasających stada owiec na terenach Beskidu Żywieckiego. W skład Osady wchodzi również polana na której można rozbić namioty, zapalić ognisko. Osadę Pasterską można również wynająć na cel imprezy okolicznościowej, odpłatność i warunki korzystania do ustalenia w Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Ujsołach (33/8647 036) lub z opiekunem Osady (sołtysiem) - tel. 602 284 356. Każdego roku w czerwcu, właśnie w tym miejscu odbywa się impreza pasterska pn „Zwyk bacowski”, jest to czas kiedy bacowie wraz z juhasami wypędzają owce na wypas na całe lato, na okoliczne hale. W czasie tej imprezy na scenie plenerowej osady występują kapele oraz zespoły folklorystyczne z Polski i Słowacji, odbywa się również uroczysta msza święta oraz poświęcenie stada owiec oraz ich opiekunów, aby rozpoczynający się sezon pasterski był bezpieczny i owocny.

9. Wodospad w Złatnej-Hucie

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/9GenjRJ12FHhJd7w9>

Sztuczny wodospad na potoku Bystra. Jeden z największych sztucznych progów wodnych w okolicy. Miejsce bytowania pluszcza i pliszki górskiej. Możliwość rekreacji i biwakowania (zadaszona wiata, miejsce na ognisk, ławeczki). Możliwość biwakowania. Urokliwe i warte odwiedzenia miejsce.

10. Izba Regionalna „Groniczek” w Glince,

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/jXLwNPdJvdq29jaU7>

Izba położona jest w sołectwie Glinka, przy głównej drodze, jadąc od centrum Ujsół po lewej stronie. Powstała dzięki zaangażowaniu Koła Gospodyń Wiejskich oraz Rady Sołectkiej Glinki. Od 2000 r. zaczęto gromadzić obiekty związane z tutejszą kulturą i sposobem życia mieszkańców. Zdobyte unijne środki finansowe pozwoliły na zaadaptowanie nieużywanego budynku i w 2010

roku powstała wystawa. Wypełnia ją zbiór przedmiotów i dokumentów związanych z życiem codziennym wsi. Są tu stroje ludowe, instrumenty, maszyny i urządzenia używane w gospodarstwie domowym (krosna, gajdy do noszenia wody, sieczkarnia, drewniane naczynia, żarna itd.) oraz rękodzieło – koronki, kwiaty bibułkowe, hafty. Izba Regionalna pełni także funkcję edukacyjno-rekreacyjną, jest wykorzystywana w działaniach związanych z animacją życia kulturalnego i do zajęć świetlicowych. Prowadzone są tu warsztaty artystyczne i odbywają się kameralne imprezy kulturalne oraz wystawy. To miejsce spotkań wiejskich organizacji i stowarzyszeń, a także młodzieżowych czy rodzinnych. Obok Izby utworzono ścieżkę dydaktyczną, rodzaj miniskansenu, gdzie poznać można maszyny i sprzęty używane dawniej do prac polowych. Po uprzednim kontakcie z opiekunem Izby - tel. 533 890 729 lub Panią Sołtys tel. 692 015 183, można wybrać się na osobiste zwiedzanie tej atrakcji, licząc na ciekawe opowieści z lat minionych.

11. Budynek starej „Organistówki” w Ujsołach,

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/d3TYPgZRpxC1fkZP6>

„Organistówka” znajduje się w centrum Ujsół przy głównej ulicy w sąsiedztwie Urzędu Gminy. Jest to obiekt o charakterystycznej, drewnianej elewacji, przyciągający oko każdego przechodnia. Ten zabytkowy obiekt wybudowany końcem XIX wieku, przez wiele lat nieużytkowany i niszczący doczekał się należytej mu świetności. Budynek odrestaurowano w latach 2004-2006 ze środków Unii Europejskiej, Urzędu Marszałkowskiego,

Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Gminy Ujsoly. Nazwa „Organistówka” pochodzi od faktu zamieszkiwania jej przez organistów posługujących w Kościele pw. Józefa Robotnika w Ujsołach. Została wybudowana w 1896 r. na potrzeby mieszkalne ówczesnego organisty. W późniejszych latach prowadzone w budynku były lekcje religii. W czerwcu 2006 roku zakończono inwestycję przebudowy budynku na cele społeczne, obecnie znajduje się w niej Gminna Biblioteka Publiczna, Zakład Usług Komunalnych, natomiast na piętrze znajduje się większa sala konferencyjna z możliwością wynajmu.

12. Kapliczka z pierwszej połowy wieku XVIII w Ujsołach,

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/n49FMhCkz4T8uTnV6>

Murowana kapliczka pod wezwaniem Serca Pana Jezusa wpisana została do rejestru zabytków woj. śląskiego. W roku 1866 została rozbudowana – a 31 sierpnia 1913 roku odprawiono w niej pierwszą mszę św. na terenie Ujsół.

13. Kościół Parafialny pod wezwaniem Św. Józefa Robotnika w Ujsołach,

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/Waj6fbptCksT4Tr29>

Starania o samodzielną parafię w Ujsołach podjęto w 1911 roku. Dwa lata później, w marcu roku 1913 poświęcono teren pod budowę świątyni i erygowano samodzielną parafię pod wezwaniem św. Józefa Robotnika. W 1914 zakupiono figury: Św. Józefa, Matki Bożej z Lourdes oraz Pana Jezusa w grobie. W 1922 ks. Adam Sapieha – Biskup Krakowski poświęca kamień węgielny. Po roku rusza budowa kościoła. Jednak w 1925 inwestycja zostaje przerwana z braku

funduszy. Z ważniejszych wydarzeń z tego okresu należy wymienić odprawienie pasterki w roku 1927. W roku 1963 kościół konsekrował Ksiądz Biskup Janusz Groblicki, ale formalnie akt erekcyjny parafia otrzymuje w 1966 roku. Budowę kościoła ostatecznie ukończono w 1975 roku.

14. Drewniana kapliczka w Złatnej,

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/JfkuqtUMR95XFUDz7>

Wybudowana w latach trzydziestych XX w. Pierwsza msza św. została tutaj odprawiona w 1935 r. W pobliżu trzy 120 – letnie lipy. Na początku lat 70 – tych Kaplicę odwiedził Ksiądz Kardynał Karol Wojtyła.

15. Zabytkowy krzyż Męki Pańskiej z XIX wieku w Złatnej Hucie.

Lokalizacja: <https://goo.gl/maps/souzyNXKhNvdzV5C6>

Krzyż związany z funkcjonowaniem huty szkła z XIX wieku. Pięknie odnowiony upamiętnia żarliwą wiarę hutników i swoich fundatorów Józefa i Feliksa Gotlicherów oraz Jerzego Frenzla.